

thi her have vi jo Repræsentationen for Landet, men det tør jeg allerede nu sige, at der er ikke saa forældre, som med Sorg ville se hen paa den Dag, da dette Lovforslag, som det her ligger for, skulde blive ophøiet til Lov, og vi her i Thinget have fuld saa megen Ret som nogen Anden til at tale paa Forældrenes Begne. Jeg skal derfor, som Sagen ligger for, tilraade at stemme for Dagsordenen, idet der ikke nu er Udsigt til, at der kan naas Noget gennem et Fællesudvalg.

Frederiksen: Jeg bad om Ordet for at udtale mig imod det Forslag, der her er forsvaret af min ærede Ven for Beile Amt (Gad) med flere andre Medlemmer. Jeg kunde tilbøielig have frasagt Ordet efter det, der blev fremsat af det ærede Medlem for Kjøbenhavn (Brix); men efter det Foredrag, som vi hørte i dette Dieblik fra det ærede Medlem deroppe (Høgsbro), maa det dog være mig tilladt endnu et Dieblik at opholde det høie Thing ved denne Sag. Der er det Mislige ved det Forslag til en Dagsorden, der her er bragt frem, at det er stillet til at samle Folk fra de forskjelligste Sider, paa den ene Side dem, der holde paa det Vestaende, der i det Hele ere imod at behandle denne Sag, dem, der holde paa Latiniteten og ikke ville have det nedarvede Skolevæsen brudt, og paa den anden Side dem, der betegne sig selv, og jeg skal anerkjende dem derfor, som Benner af Fremmskridt paa dette Omraade. Men jeg er ikke istand til at fatte, at disse ikke ville tage imod det, der her bydes. Det er ogsaa karakteristisk at høre de Argumenter, som vi idag have faaet netop fra dem, der have stillet sig paa Frihedens Standpunkt. De tale om de Betænkeligheder, der skulle være ved at vedtage dette, om det Uforberedte ved Sagen, om alle de Spørgsmaal, der ikke ere blevne forhandlede og drøftede, om de finansielle Undersøgelser, der skulle gaa forud, ret som om de selv være komne med en omhyggelig Drøftelse ved de store og indgribende Forslag, som de have forelagt os, som om det var vor Opgave her i Salen at skrive Time-tabeller for Skolen; thi endogaa det har det ærede Medlem, der talte sidst, villet have, at

vi her skulle gjøre. Nu er det den rolige Overveelse af Sagen, der skulde mangle, kort sagt, det er Argumenter, der passe for dem, der staa paa den anden Side, og som ganske vist vise, hvad de i Virkeligheden idag understøtte, som sige, at de kæmpe for Frihedens og Fremmskridtets Sag. Det kan jo dog ikke negtes, at der her bliver budt et ubetinget Fremmskridt i Sammenligning med det Vestaende. Latinitetens Herredømme bliver kastet overende, idet en stor og betydelig Dannelse, nemlig den mathematisk-naturvidenskabelige, bliver stillet op som ligeberettiget dermed. Og selv hvor Latinen vedbliver at føre Herredømmet, bryder man det Filologiske ved at kaste den latinske Stil ned som selvstændigt Sag. Det ærede Medlem, som nys talte, mente, at man ved at sætte fransk Stil istedetfor latinsk Stil kunde komme til ligesaa meget Filologisk og Grammatisk, men jeg er overbevist om, at han ikke selv har lært fransk Stil; thi saa vilde han ikke have kunnet sige dette. Dernæst bliver jo hele Statskolevæsenet indskrænket; 2 Klasser blive tagne bort fra alle Skolerne. Skal det regnes for intetsigende, fordi man har opstillet den Fordring, at 4 Klasser skulde bort? Før har der aldrig været Tale om at borttage af Klasserne, og nu kunne vi faa to Klasser bort til Fordel for Udviklingen af det private Skolevæsen. Skal det heller ikke regnes for Nogetsomhelst? Det ærede Medlem sagde, at der ved disse Fremmskridt — jeg tror, at han erkjendte, at det var Fremmskridt — skulde være det store Tilbagekridt, at de, som hidtil havde taget Examen ved Universitetet, nu skulde gaa omkring ved Skolerne. Men ellers stræbe vi dog at komme bort fra Centralisation, søge at udvikle det Selvstændige, og her skulde vi da gaa den modsatte Vej, her skulde vi bevare Skolerne deres Examina og lægge disse hen til Universitetet. Jeg kan ikke se Andet, og det forekommer mig, at Enhver, som ubildet vil betragte denne Sag, maa indrømme, at der her gives meget store og betydelige Fremmskridt. Sagen er den, at de, der optræde som Sagens Modstandere, forlange noget Mere, og jeg skal indrømme, at jeg for mit Vedkommende, som jeg før har havt Leilighed til at